

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Doc. JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Ph.D. v právní věci stěžovatelů: **a) L. N.**, **b) nezl. Y. P.**, zast. žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti stěžovatelů a) a b) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 2. 2004, č. j. 36 Az 302/2003 – 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobci jako stěžovatelé domáhají zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně shora označeného, jímž byla zamítnuta žaloba podaná proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 22. 2. 2002, č. j. OAM-3589/VL-07-P11-2001, kterým nebyl žalobcům udělen azyl z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1 a 2 § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění zákona č. 2/2002 Sb. Současně bylo rozhodnuto, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

V podané kasační stížnosti jsou namítány důvody ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (s. ř. s.). Uvádí, že soud nezákonně vychází z premisy, že azylové řízení je jakýmsi sporným řízením, kde navrhovatelé jsou povinni detailně tvrdit zcela precizně všechny skutkové okolnosti odůvodňující jejich žádost o azyl, navrhnout k nim důkazy a tyto předložit. Žalovaný je naproti tomu konfrontuje se svými obecně shromážděnými poznatky o zemi původu žadatele. Žalovaný byl povinen poskytnout pomoc a poučení stěžovatelům, aby pro neznalost právních předpisů neutrpěli v řízení újmu a byl povinen pomoci jim odstranit nedostatky v jejich prohlášení, zjistit úplně a přesně skutečný stav věci, opatřit si za tím účelem podklady pro rozhodnutí a nebyl vázán jejich návrhy. Tyto povinnosti nesplnil. Nedbal tak procesních předpisů takovým způsobem, že to mohlo způsobit nezákonné rozhodnutí. Žalobkyně a) uvedla, že žádá o azyl, protože měla problémy na Ukrajině pro svou židovskou národnost, přepadli ji ve výtahu sousedé, když nesla židovský chléb při návratu ze synagogy. I dcera měla problémy ve škole kvůli židovské národnosti, proto přestoupila po otevření židovské školy do Lvova v roce 2000, kam byly děti odváženy s ochrankou. Rovněž měla žalobkyně a) problémy s mafií a její stížnost k prokuratuře na nečinnost policie zůstala bezvýsledná. Poukázala na část textu zprávy MZ USA o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2000, kde se zmiňuje nevýkonné a přetížené soudnictví a násilí páchané na dětech a antisemitismus. Uvedla, že popsaná situace nasvědčuje tomu, že je státními orgány na Ukrajině trpěna. Nepřímo tuto skutečnost podporuje i veřejné stanovisko prezidenta Ukrajiny proti antisemitismu, který je státními orgány tolerován. Děti musí být cestou do židovské školy doprovázeny ochrankou, tedy soukromou strážní službou. Správní orgán podle stěžovatelky měl tyto skutečnosti zjišťovat, např. navrhovaným dotazem na předsedu Židovské obce ve Lvově, či na ředitele Židovské školy ve Lvově, avšak neučinil tak. Porušil zásady formální logiky, nemohou současně platit dvě protichůdné verze. Dále namítá, že není pravdou, že by žádná lékařská zpráva nezmiňovala nutnost déle trvající lékařské péče žalobkyně b) na území České republiky, neboť Doc. MUDr. I. Š. dne 7. 1. 2002 konstatoval kontrolu začátkem března 2002 a objednání k nové operaci. Nesouhlasí s tím, že udělení azylu z humanitárních důvodů je věcí absolutní volné úvahy správního úřadu, která vylučuje přezkum a z rozhodnutí žalovaného neplyne, že by se zabýval osobní situací žalobkyně a poměry v zemi jejich státní příslušnosti z hlediska úrovně zdravotní péče a poměry na úseku státního tolerování porušování lidských práv se zabýval pouze tak, že přehlédl část zprávy Ministerstva zahraničí USA za rok 2000, která neodpovídala jeho převzaté verzi. Posláním správního soudu je přezkoumání napadeného rozhodnutí a nikoliv ztotožnění se s jeho důvody. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti nesouhlasil s uvedenými námitkami a uvedl, že kasační stížnost neobsahuje žádné konkrétní ustanovení s. ř. s. vztahující se k přezkumnému správnímu řízení správnímu, které měl soud I. stupně porušit.

Z obsahu soudního spisu a připojeného správního spisu je patrné, že stěžovatelka podala návrh na zahájení řízení o udělení azylu dne 20. 4. 2001. Učinila tak jménem svým i jménem své dcery J. P. Jako hlavní důvod uvedla, že měla problémy národnostní i problémy s mafií, musela se totiž s ní dělit o procenta z prodeje, když pracovala jako agent prodeje nemovitostí. Na policii jí nepomohli, neboť ta je spojena s mafií. Musela také kvůli tomu měnit bydliště. Dcera měla problémy kvůli židovské národnosti, děti jí začali ubližovat. Sama stěžovatelka a) byla přepadena ve výtahu, když se vracela ze synagogy a nesla židovský chléb, neboť jí říkali, že tady se bude vyznávat křesťanství a aby táhla pryč. Dcera má pod jazykem otok následkem černobylské havárie. Obdobně v rámci protokolu o pohovoru k návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky dne 4. 6. 2001 uváděla,

že odjela kvůli problémům z důvodu své židovské národnosti, neboť se dceři její spolužáci vysmívali a ubližovali pro tuto národnost. Do Lvova, když otevřeli židovskou školu v roce 2000, tak tam dceru přihlásila, avšak děti musely být do školy odváženy autobusem s ochrankou. Báli se ji však pouštět samu ven. Také uvedla, že jí samotné vyhrožovala mafie z tohoto důvodu, že když prodala nějakou nemovitost, musela zaplatit daň státu, ale také mafii. V Polsku nezůstala, nemá k němu důvěru, neboť „oni nemají rádi Ukrajince ani Židy". Také se bojí o život své dcery i život svůj, protože podala stížnost na prokuraturu a bojí se mafie. Její stížnost prokuratura ani policie neřeší. Byla seznámena se zprávami o situaci v oblasti dodržování lidských práv na Ukrajině a pokud jde o léta 1999 a 2000 také se zprávami o svobodě vyznání na Ukrajině, které čerpají z pramenů Ministerstva zahraničních věcí USA, informací o Ukrajině z Ministerstva vnitra Velké Británie a Ministerstva zahraničních věcí České republiky z let 1999 až 2001. Spis obsahuje doplnění návrhu z 1. 2. 2002, v němž stěžovatelka uvádí, že její dcera byla 1. 10. 2001 na doporučení lékařů operována, předpokládá se provedení další operace, avšak na Ukrajině by její dceři takováto potřebná péče nemohla být poskytnuta. Ve spise jsou přiloženy lékařské zprávy včetně zprávy propouštěcí z níž vyplývá, že péče ARO se nadále nevyžaduje, dne 7. 1. 2002 byla doporučená kontrola, začátkem března objednání k další operaci. Uvedla, že její dcera se i přes svou nemoc rychle adaptovala v novém prostředí, naučila se česky a ještě před operací se stala členem Českého tenisového svazu a za své úspěchy v tenisu dostala četná ocenění a diplomy. Hodlá se stát plnohodnotným členem společnosti ve státě, který žádá o ochranu. Ve spise je založena Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2000 vydaná Úřadem pro demokracii, lidská práva a práci Ministerstva zahraničních věcí USA v únoru 2001, zpráva Zastupitelského úřadu České republiky v Kyjevě, která obsahuje zodpovězení dotazu, jež Ministerstvo vnitra vzneslo v souvislosti se žádostí o azyl, hodnocení Ukrajiny Ministerstvem vnitra Velké Británie zaměřené na problém judaismu a národnostních menšin, Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2000 vydaná Úřadem pro demokracii, lidská práva a práci MZ USA z února 2001 a rozhodnutí ve věci samé. Z obsahu zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie týkající se judaismu, je patrné, že Židé na Ukrajině představují čtvrtou či pátou největší židovskou komunitu na světě a v samotné Ukrajině je to druhá největší menšina. Od poloviny devadesátých let probíhá na Ukrajině židovské obrození, které je zřejmé při otevírání mnoha židovských vzdělávacích institutů, včetně Kyjevské univerzity, židovských náboženských společností, kulturních sdružení, synagog a také tří židovských deníků. Oživení zájmů se projevilo také opětným zahájením každoročních chasidských židovských poutí na oslavu židovského nového roku koncem září. Na Ukrajině v současné době neexistuje státem podporovaný antisemitismus. Prezident Kučma zaujal jasné veřejné stanovisko proti antisemitismu a spolupracuje při podpoře židovského kulturního a náboženského obrození. Také v parlamentních volbách v březnu 1998 získali Židé v řadách různých stran údajně 20 křesel, což je pětinásobek počtu míst, které zastávali před těmito volbami. Ovšem antisemitismus existuje na individuálním a společenském základě a některé ultranacionalistické skupiny a noviny pravidelně publikují a šíří antisemitská pojednání.

V některých případech státní úředníci neodsoudili antisemitská prohlášení a neprosazují zákazy vyplývající z trestního zákona ohledně podněcování k mezietnické nesnášenlivosti. Antisemitistické stereotypy jsou rozšířené mezi běžnou populací a antisemitistické incidenty, jako např. znesvěcování židovských hrobů ultrnacionalistickými skupinami se i nadále vyskytují, třebaže v menší míře. Četné židovské kongregace úspěšně vyjednávají s místními úřady ohledně míst na konání bohoslužeb. Kyjevský arbitrážní soud v roce 1996 rozhodl ve prospěch kongregace o převedení nároku na bývalou Kyjevskou ústřední synagogu, která byla v době Sovětského svazu využívána jako loutkové divadlo. Synagoga byla v roce 1998 opětovně otevřena. Od nástupu do funkce zastává prezident Kučma jasné veřejné stanovisko

proti xenofobii a vyjadřuje potřebu systematických promyšlených a konstruktivních kroků k posílení vztahů mezi národnostmi. Na Ukrajině totiž žije odhadem asi 130 národnostních menšin, což zahrnuje asi 27% populace. Zpráva popisuje Ukrajinu jako tavící kotel rozdílných národů a kultur. Ukrajinská vláda povzbuzuje k návratu do země etnické skupiny, které byly za Stalinovy vlády vyhnány včetně Němců a Poláků ze střední Asie. Práva národnostních menšin jsou vesměs na Ukrajině dodržována, ale prosazování zákona na ochranu menšin je problémem vzhledem k neexistenci účinného právního systému. Podle zprávy o dodržování lidských práv za rok 2000 vydané Ministerstvem zahraničí USA je uváděno, že antisemitismus existuje, ústřední vláda ji však obecně potlačuje. Antisemitské publikace jsou také importovány z Ruska a šířeny bez nezbytného státního povolení. Některé ultranacionalistické skupiny a noviny nadále pravidelně publikovaly a rozšiřovaly antisemitská pojednání. Protižidovské útoky se nadále objevují, ale podle místních židovských organizací jejich počet během posledních let klesá a jsou koncentrovány v západních oblastech země. Zpráva ovšem popisuje i problémy, se kterými se potýkají evangeličtí misionáři a popisuje i napětí mezi odlišnými větvemi pravoslavné církve. Ve zprávě Zastupitelského úřadu v Kyjevě je uvedeno, že trestní zákon Ukrajiny v platném znění nekvalifikuje žádost o azyl nebo jeho získání jako trestný čin. Zákaz vycestování jako trestní sankce není v trestním zákoně ani v zákoně občanství Ukrajiny uveden. Řada advokátů zastupitelskému úřadu potvrdila, že nejsou známy případy, kdy žadatel o azyl po svém návratu na Ukrajinu byl nějakým způsobem za tento krok trestán. Takový stav potvrzuje i organizace na ochranu lidských práv. Občanovi, který požádal o azyl v ČR nebo v jiné zemi v případě příjezdu do Ukrajiny nehrozí fyzické nebezpečí, nelidské nebo ponižující jednání, ba dokonce trest smrti. Trest smrti obecně na Ukrajině zrušen nebyl.

Žalovaný ve svém rozhodnutí vyšel z obsahu zpráv, jak byly citovány soudem shora, poukázal také na funkci parlamentního komisaře pro dohled nad lidskými právy a volbu prvního ombudsmana, který je vybaven velmi širokými pravomocemi. Občané mají právo podávat své stížnosti k Evropskému soudu pro lidská práva ve Strasburku.

Správní orgán se zabýval žádostí o udělení azylu z hlediska § 12, 13 a 14 zákona o azylu a k uvedeným problémům uvedl, že na Ukrajině neexistuje státem podporovaný antisemitismus a stěžovatelka měla využít prostředků, které jí právní systém její vlasti umožňuje k ochraně svých práv, případně se obrátit na nevládní organizace, které v zemi působí či úřad ombudsmana. Těch prostředků se však ani nepokusila využít. Pokud jde o problémy s mafií, její jednání nebylo zapříčiněno důvody uvedenými taxativně zákonem o azylu, a pokud jde o onemocnění dcery stěžovatelky, ta byla úspěšně operována ve Fakultní nemocnici Brno, žádné zprávy neuvádí nutnost další lékařské léčbě právě na území České republiky. Správní orgán také uvedl, že po posouzení osobní situace o poměru v zemi stěžovatelky, humanitární azyl neuděluje. Rovněž tak nevzhledal existenci překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Soud zdůvodnil rozhodnutí ve vztahu k jednotlivým důvodům, které stěžovatelka v rámci opravného prostředku předložila.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost neshledal oprávněnou.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné (ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák.) nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit.

zák.), jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatelka uplatnila poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédl. Skutkovým základem pro rozhodnutí kasačního soudu se tedy mohly stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před soudem, který vydal napadené rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně v mezích uplatněných důvodů.

Tvrzená nezákonnost, spočívající v nesprávném právním posouzení věci soudem v předcházejícím řízení (§ 103 odst.1 písm.a) s.ř.s.) spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Vztah mezi skutkovým zjištěním a právním posouzením lze charakterizovat tak, že jde o aplikaci právní normy na konkrétní případ nebo situaci.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (srov. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

Dle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, který má mimo jiné odůvodněný strach z pronásledování z důvodů příslušnosti k určité sociální skupině ve státě, jehož občanství má nebo ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Pro udělení azylu z uvedeného důvodu je tedy třeba, aby u žadatele o azyl byly naplněny dvě základní podmínky. První podmínkou je odůvodněný strach z pronásledování. Podle ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu se za pronásledování považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Druhou podmínkou, kterou zákon o azylu vyžaduje, je odůvodněný strach z pronásledování z důvodů příslušnosti k určité sociální skupině. Stěžovatelka se obává mafie, ale zejména útoků ze stran obyvatel kvůli její národnosti.

Správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. Ze žádného ustanovení tohoto zákona nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikala povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle § 32 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Tomu konečně odpovídá i povaha soudního přezkumu, myšleno odkazem na § 77 s. ř. s., neboť tam založené oprávnění soudu provádět dokazování dotýkající se požadavku plné jurisdikce, se však po výtce váže k předmětu soudního řízení, totiž rozhodnutí vydaného správním orgánem, který je povinen postupovat podle příslušných procesních předpisů. Takto je třeba chápat i ust. § 75 s. ř. s, podle něhož soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Na tomto místě je třeba zdůraznit logiku řízení o žádosti o udělení azylu, které je provázeno zásadou aktivity žadatele o azyl. Správní orgán musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Z obsahu správního spisu je nad veškerou pochybnost zřejmé, že žalovaný při zjišťování důvodů pro podání žádosti o azyl stěžovatelkou postupoval korektně. Poskytl procesní poučení, jakož i poučení o pobytu cizince na území České republiky a v rámci jím provedeného řízení mu nelze z tohoto pohledu ničeho vyčíst. Ze sledu otázek, které byly stěžovatelce kladeny, je patrné, že jí umožňovaly se podrobně k důvodům žádosti o udělení azylu se podrobně vyjádřit. Na rozdíl od právní úpravy uvedené v části páté občanského soudního řádu ve znění do 31.12.2002 soudní řád správní s možností provádět navržené důkazy počítá a také počítá i s jejich nezávislým hodnocením soudem (§77 s. ř. s). V dané věci však správní orgán shromáždil dostatek materiálu k tomu, aby mohl rozhodnout. Velmi podrobně se přitom zabýval okolnostmi, jež se vázaly k rozhodujícímu důvodu žádosti o azyl, totiž národnostní povahy a za tím účelem si obstaral seriozní materiál. Nevidí proto ani soud kasační potřebu provádět další důkazy v naznačeném směru, když zprávy všech shora zmíněných institucí (USA,Velké Británie a ČR) se vzájemně doplňují a zásadně shodují, co se týče postoje oficiálních ukrajinských orgánů k problematice antisemitismu. Soud konstantě judikuje, že vyhrožování ze strany soukromých osob, byť subjektivně může být považováno za nebezpečnou situaci, nezakládá důvod pro úvahu o přiznání azylu dle § 12 zákona. Soud 1. stupně správně vyhodnotil okolnosti, které stěžovatele provázely jako takové, jež neodůvodňují udělení azylu podle zákona o azylu. Pronásledování ve smyslu zákona předpokládá aktivní podíl státních služeb, což v případě vyhrožování soukromých osob zcela chybí. Správní orgán po právu dospěl k závěru, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit pronásledování ve smyslu ust. § 12 písmeno b) zákona o azylu.

Pokud jde o zdravotní stav nezletilé dcery stěžovatelky a), nelze v této konkrétní situaci ani spatřovat důvod, který by vyvolával pochybnosti o vyhodnocení situace žalovaným ve smyslu § 14 zákona o azylu, když azyl z humanitárních důvodů neudělil. V moderním právním státě je vskutku odmítána možnost neomezené volné úvahy. Při aplikaci § 14 zákona o azylu, umožňující udělit humanitární azyl, je nezbytné ujasnit si obsah tohoto ustanovení z hlediska možností, které se správnímu orgánu nabízejí. Tato právní norma totiž v sobě obsahuje kombinaci neurčitého právního pojmu a správního uvážení. Neurčitý právní pojem, zde představovaný „důvodem zvláštního zřetele hodným“ nelze obsahově dostatečně přesně vymezit a jeho aplikace závisí na odborné posouzení v každém jednotlivém případě. Častými zástupci tohoto institutu jsou „veřejný zájem či veřejný pořádek“. Zákonodárce vytváří prostor veřejné správě, aby zhodnotila, zda konkrétní situace patří do rozsahu určitého

neurčitého právního pojmu, či nikoli. Ovšem naplnění obsahu neurčitého právního pojmu pak s sebou přináší povinnost správního orgánu rozhodnout způsobem, který norma předvídá. Při interpretaci neurčitých právních pojmů se uvážení zaměřuje na konkrétní skutkovou podstatu a její hodnocení. Naproti tomu u správního uvážení je úvaha orientována na způsob užití právního následku (např. vyslovit zákaz určité činnosti). Zákon tedy poskytuje volný prostor k rozhodování v hranicích, které stanoví. Tento prostor bývá vyjádřen různě, např. alternativními možnostmi rozhodnutí s tím, že je na úvaze správního orgánu, jak s těmito možnostmi naloží, nebo určitou formulací („může, lze “) apod.; s existencí určitého skutkového stavu není jednoznačně spojen jediný právní následek. Úprava může být kombinována právě s použitím neurčitých pojmů, které zpravidla diskreční pravomoc omezují (orgán může žadateli vyhovět, jsou-li proto závažné důvody). V předmětném paragrafu pak odpovídá charakteru popisovaného institutu dikce „…lze udělit azyl…z důvodu hodného zvláštního zřetele“. Soud proto uzavírá, že ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „ lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování, a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Protože správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci stěžovatelů, tak i stav v jejich zemi, a pokud z nich sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí plně v jeho pravomoci a soud nezákonnost takového rozhodnutí s ohledem na shora vyslovené neshledává. Nejvyšší správní soud uzavírá, že tato problematika je řešitelná udělením víza za účelem strpění pobytu podle zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů.

Pokud za popsaného stavu věci soud 1. stupně sám důkazy neprováděl, pak vytýkaná nepřesnost ve vyjádření stran dokazování soudem v přezkumném řízení soudním neměla žádný vliv na zákonnost jeho rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatelem podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto
podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl. O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti již nerozhodoval s ohledem na skutečnost, že věc rozhodoval přednostně.

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. 8. 2004

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu